

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 7 kwietnia 2011 r.

**Jego Magnificencja
Rektor Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku
Prof. dr hab. Jacek Nikliński**

LBI-4100-07-01/2011
P/10/114

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (zwanym dalej „Uniwersytetem” lub „Uczelnią”) kontrolę realizacji inwestycji pn.: *„Przebudowa i rozbudowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku”* oraz wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na jej finansowanie w 2010 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 17 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Rektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo zastrzeżenia, realizację przebudowy i rozbudowy Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku oraz wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na finansowanie tej inwestycji w 2010 roku. Pozytywną ocenę uzasadniają w szczególności:

- sporządzenie programu inwestycji zawierającego elementy wymagane postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa² (zwanego dalej „rozporządzeniem”) oraz zatwierdzenie tego programu i wartości kosztorysowej inwestycji przez Ministra Zdrowia,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 120, poz. 831 – utrata mocy z dniem 1 stycznia 2011 r.

- uzyskanie niezbędnych pozwoleń na przebudowę i rozbudowę obiektów Szpitala,
- zapewnienie odpowiedniego nadzoru nad przebiegiem robót budowlanych prowadzonych w ramach inwestycji,
- udzielanie zamówień publicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zastrzeżenie NIK dotyczyło złożenia wniosku o dotację z budżetu państwa na rok 2010, bez uwzględnienia stopnia realizacji inwestycji oraz realnych możliwości wykorzystania wnioskowanych środków,

1. Realizując uwagi i wnioski, skierowane po ubiegłorocznej kontroli NIK, w sierpniu 2010 r. (tj. 2 lata i 7 miesięcy od wpisania inwestycji do wykazu inwestycji wieloletnich, stanowiącego załącznik do ustawy budżetowej na 2008 r.) w Uniwersytecie opracowano program inwestycji, zawierający elementy wymagane postanowieniami § 6 ust. 1 rozporządzenia. Program ten oraz wartość kosztorysowa inwestycji, w wysokości zgodnej z ustawą budżetową na 2010 rok (509.053 tys. zł), zostały zatwierdzone 16 sierpnia 2010 r. przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia (9 grudnia 2010 r. wartość zwiększono do kwoty 509.156 tys. zł). Zatwierdzona wartość kosztorysowa, w części przeznaczonej do finansowania z budżetu państwa, była zatem o 175.531,2 tys. zł niższa od wartości kosztorysowej ustalonej w koncepcji wielobranżowej, sporządzonej w 2009 roku (684.584,2 tys. zł). Z tego powodu Uniwersytet ograniczył zakres rzeczowy inwestycji w stosunku do zakresu wynikającego z tej koncepcji (odstąpiono od budowy Kliniki Psychiatrii oraz dwóch garaży wielopoziomowych), zrezygnował z części wyposażenia (42.697 tys. zł), skorygował koszty wynikające z prac projektowych i danych zawartych w kosztorysach inwestorskich oraz zlikwidował, przewidzianą w koncepcji wielobranżowej rezerwę w wysokości 37.596 tys. zł, niebędącą kosztem inwestycji.

NIK zwraca uwagę, iż niewłaściwe przygotowanie inwestycji w początkowym okresie jej realizacji (brak prawidłowego programu inwestycji, zmiany koncepcji oraz rozszerzenie zakresu rzeczowego inwestycji) skutkowało poniesieniem w 2009 roku przez Uniwersytet kosztów w wysokości 2.075,9 tys. zł na opracowanie – zbędnej do realizacji inwestycji – dokumentacji projektowej budynku Kliniki Psychiatrii. Budowy tej Kliniki nie zaplanowano bowiem w aktualnym programie inwestycji, przewidziano ją natomiast w programie medycznym, będącym podstawą włączenia inwestycji do finansowania z budżetu państwa.

2. Uniwersytet posiadał projekty architektoniczno-budowlane spełniające wymogi określone w art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³, projekty wykonawcze oraz przedmiary robót obiektów przewidzianych do realizacji w zatwierdzonym programie inwestycji. Dysponował też pozwoleniami na przebudowę i rozbudowę tych obiektów, wydanymi przez Prezydenta Miasta Białegostoku.
3. Zgodnie z ustawami budżetowymi na lata 2008-2010 inwestycja winna być zakończona w 2013 roku. Jednakże z powodu niewłaściwego przygotowania jej do realizacji, nastąpiło opóźnienie rozpoczęcia robót budowlanych. Prace polegające między innymi na zagospodarowaniu terenu, w tym na przebudowie i budowie sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, ciepłej i gazowej, a także wyburzaniu obiektów kolidujących z inwestycją, rozpoczęto dopiero w 2010 roku. Do zakończenia kontroli NIK nie udało się natomiast rozstrzygnąć postępowania na wybór wykonawcy robót budowlano-montażowych podstawowych obiektów kubaturowych. W konsekwencji, według stanu na koniec grudnia 2010 roku, całkowite zaawansowanie rzeczowe inwestycji wynosiło 0,5% wartości robót budowlano-instalacyjnych zatwierdzonych w zbiorczym zestawieniu kosztów (281.068 tys. zł), zaś termin realizacji inwestycji, zgodnie z zatwierdzonym programem inwestycji, przesunięto na 2015 rok.
4. Uczelnia zapewniła właściwy nadzór nad przebiegiem robót budowlanych, prowadzonych w 2010 r. W szczególności umożliwiła objęcie obowiązków przez kierownika budowy oraz opracowanie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy realizacji robót związanych z zagospodarowaniem terenu, a także ustanowiła trzech inspektorów nadzoru inwestorskiego. Inspektorzy uczestniczyli w odbiorze poszczególnych odcinków robót oraz weryfikowali prawidłowość fakturowania wykonanych prac. W przypadku niedotrzymania terminu realizacji robót, Uniwersytet naliczył kary umowne.
5. W 2010 roku Uczelnia otrzymała z budżetu państwa dotację na realizację inwestycji, na podstawie sporządzonego nierzetelnie wniosku Prorektora ds. Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego (skierowanego do Ministra Zdrowia w dniu 29 maja 2009 r.). Ubiegano się w nim bowiem o przyznanie kwoty 43.075 tys. zł (wynikającej ze zbiorczego zestawienia kosztów oraz rzeczowo-finansowych harmonogramów prac projektowych i robót budowlanych, sporządzonych w kwietniu 2009 r. przez głównego projektanta), bez uwzględnienia faktycznego zaawansowania prac związanych z inwestycją. W maju 2009 roku Uniwersytet nie posiadał projektów budowlanych i wykonawczych, co

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1624

w konsekwencji uniemożliwiało ogłoszenie przetargu na wybór wykonawcy robót budowlanych. Ponadto Uczelnia nie miała zatwierdzonego przez Ministra Zdrowia programu inwestycji, spełniającego wymogi określone w § 6 ust. 1 rozporządzenia oraz uzgodnionej wartości kosztorysowej inwestycji. Tym samym aktualne pozostaje ubiegłoroczne zalecenie NIK, o składanie wniosków o dotację z budżetu państwa z uwzględnieniem stopnia realizacji inwestycji oraz realnych możliwości wykorzystania środków (zalecenie to skierowano jednak już po sporządzeniu wniosku o dotację na 2010 rok).

Ostatecznie Uczelnia otrzymała 9.064 tys. zł, co stanowiło 21% pierwotnie wnioskowanej dotacji i 80,3% kwoty przewidzianej w ustawie budżetowej na 2010 rok (11.281 tys. zł). Zmniejszenie dotacji wynikało głównie z oszczędności uzyskanych w toku rozstrzygnięć przetargowych na wybór wykonawców gospodarki drzewostanem, prac rozbiórkowych i zagospodarowania terenu oraz wykonania mniejszego niż zakładano zakresu prac związanych z zagospodarowaniem terenu.

6. W 2010 roku na realizację inwestycji Uniwersytet wydatkował prawidłowo 8.912 tys. zł, tj. 98,3% środków otrzymanych na ten cel z budżetu państwa (9.064 tys. zł) i 79% kwoty przewidzianej w ustawie budżetowej. Dotację wykorzystano na sfinansowanie głównie:
- dokumentacji projektowej, w tym projektów zamiennych (5.526,9 tys. zł),
 - robót związanych z zagospodarowaniem terenu (1.497 tys. zł),
 - podłączenia obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz przebudowy linii kablowych (1.295,1 tys. zł),
 - robót rozbiórkowych (47,2 tys. zł).

Analiza wszystkich czterech postępowań przeprowadzonych w 2010 roku w sprawie udzielenia zamówień publicznych wykazała, że były one prowadzone zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.⁴

Ponadto z dotacji na realizację inwestycji, za zgodą Ministerstwa Zdrowia, do czerwca 2010 r. pokrywano koszty działalności Biura ds. przebudowy i rozbudowy Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego, a od lipca 2010 r. - koszty wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne osób zatrudnionych w Sekcjach Przygotowania i Realizacji Inwestycji oraz Dokumentacji Rozliczeń Inwestycji, wynoszące łącznie 431,4 tys. zł.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

Niewykorzystaną część dotacji w wysokości 151,9 tys. zł oraz odsetki w kwocie 94,01 zł Uczelnia zwróciła na rachunek Ministerstwa Zdrowia w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o składanie wniosków o dotacje z budżetu państwa z uwzględnieniem stopnia realizacji inwestycji oraz realnych możliwości wykorzystania środków.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Rektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosku lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Rektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.